

1160/904
СЛАВЯНСКО-НАСЕЛБЕНИСКИ-МАКЕДОНСКА

СЛОГНИЦА РЕЧОВСКА

ЗА, —

ИСПРАВУВАЊЕ; ПРАВОСЛОВИИ-ЈАЗИЧЕСКО-ПИСАЊЕ.

ШТА! КНИГА. НАПИСАЊЕ Ю. —

ГЪ. М. ПУЉЕВСКИ.

ОСНОВАНА! —

НА ШТО ОДЕЉЕНИЕ УЧИЉИШТКО!

А —

НАВЕЧАТАВА! ПОТЪ НАСТОЯТЕЉСТВОМЪ. —

Г. угрина фиковъ търг. Гальички отъ Албания.

1880. година. въ г. София.

СОФИЯ.

НАРОДНА ПЕЧАТНИЦА НА В. ПРОШЕКЪ.

www.dlib.mk

НАР. И УНИВ. БИБЛИОТЕКА
„КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
СКОПЈЕ

www.dlib.mk

2 880.1

Самъ во Иисусъ! свидѣтельствова.
да. — аль, ни Сденъ. Предсказатель.
Своемъ отечестви! чести нематъ
еван. отъ Іова. гла. д. зача. м. д.

Притяжательнихъ сказаниы. и, содържаниы, притяжательства букваркинихъ у образительнихъ засебинье. за славянско-македонски языкъ. аиза, биди каковъ дае други ивоизраженнскихъ писуванье.

Глава I.

Входъ за явическо правописание. толкуванье.

1во. Правописание! се вельитъ това. што кога писуваме за нешто некому. а онъ наше писуванѣ разбиратъ. но речено писуванье. го хобразуваме. со некаквихъ белези. та (доказуваме) наше (мисльенье) ильи, нашихъ (мисльениы) (другему). ильи, (другемъ.) та (онъ,) ильи, (оние) гльедаешти реченихъ (белези.) спроти нихъ разберуватъ. наше мисльенье. штому казуваме. ильи, порочуваме. ако е написано. со белези. разбиратъ спроти написанихъ белези, а ако речуваме на уста. овея речуванье го учинуваме. безъ белези. но и за безъ белези речено онъ слушатъ та наше мисльенье. као со белези спроти гласовски изражениы разберуватъ.

2. Харно. ние¹⁾ вельиме. да-аль. наше мисльенье. со право писание го образуваме другему. емъ онъ ни разбиратъ. но затова. неодобравамъ. дальи зноеме. аль е. верно. и православско наше мисльенье. та да писуваме правописание.

За това дека. требеть! наинапредъ да зноеме (Правословие.) та спроти правословно. и со право писание да писуваме. наше мисльенье.

¹⁾ разликъ, мие наша. ми. сѣр. ним, бѣл.

Да така ако знаеме свиехъ. язическихъ наклонениы
това се велитъ правословие. аречена (наука) се велитъ.
(Правословия). а кои научилъ. речену правословеску науку.
се велитъ (правословъ). да правословие. и, правописание.)
овие две именуванниы. едно, со друго. завързани се. да едно
безъ друго. нее. възможно да ги разделиме. за това дека
и на уста зборуваме. и на книга писуваме та и со едно и
со друго. изявуваме. све наше мисльенъе.

Да за това наинапредъ требетъ да учиме. правословие.
а потомъ да учиме право писание. но! ако научиме право-
словие язическо. потомъ најлесно къя научиме правописа-
ние. емъ со правописание написуваме свиехъ язическихъ
наклонительнихъ изражениы.

З. што е, ? правописание. а, што е, ? правословие.
и зашто ни требатъ тадаги учиме. въ память. да льи е,
за некаква полза?. ильи нее!

со правописание. доказуваме написано. другему. со
некаквихъ белъези

(наше) I. (мисльенъе.) (нашихъ.) (мисльениы.)
(нашъ) II. (изразъ)¹⁾ „ „ (израженны)
(нашъ смисловски) III. (слогъ)²⁾ (смисловскихъ) (слогови. сло-
жениы.)

именуваннски IV. (речъ)³⁾ именуваннскихъ, (изрече-
ниы. речови.)

(мое. наше.) V. (слово)⁴⁾ (нашихъ. мои) (слова.)
(моі нашъ.) VI. (зборъ.)⁵⁾ (моы. нашихъ.) (зборови.)
(моі нашъ.) VII. (смисолъ.)⁶⁾ (моы. нашихъ) (смислови.)

А со, правословие. изразуваме; право, и, верно, емъ.
чисто. подгълнъ. своі, смисльени мисолъ. та биди. билъ.

¹⁾ изразъ, едно. е. изражениы. многу се.

²⁾ споредуванъе. и единомисленъе.

³⁾ орота. дума. бълга.

⁴⁾ разговоръ единъ. 1 разговори мно.

⁵⁾ собранъе едно. собранны многу.

⁶⁾ наше потребно изъеление. ильи хотъение.

или. ако да е, (слогъ, или, речъ, или, слово, или. зборъ. да ховие. све со смисолъ; ги! изразуваме. написанихъ, со горе реченихъ, белъези. другему. или другиемъ. та онъ или, оние. спроти белъези глѣдаешти. сушто наше мисльенъе. као што е. написано. изражение. разбиратъ.

А со: своя уста. или, самъ со себе. или, другему. на уста. ако, да! изявуваме. наше порочуванъе. ево ховея се вельитъ. православие. или, пълнословие.

Да за това! Кога писуваме; наше мисльенъе; со белъези; за да изявиме. другему. требетъ смисльено! да вардиме. на нашъ смисльени изразъ. дане останетъ; — безъ свиехъ потребниму белъези. празнословенъ. та да се разбиратъ. шушльифъ. или, тепавъ. току требетъ! да е. чистъ, и пълнословенъ. као што е; горе речено!

4. Што е! Мисльенъе. и мисльениы. емъ. зашто! ни¹⁾ служатъ. та да ги учиме. мисльенъе. нее видно. а ни углѣдно. но ховея проиеходитъ; одъ разумовъ нашъ со текнуванъе. спроти како. и зашто дани потребетъ. во утробенъ внотрашностъ. учинуваме мисльенъе. дека разумски состафъ ни пробудуватъ. тани текнуватъ. та спроти речено текнуванъе. учинуваме. внотрашноутробно движениски! поемъ²⁾ побудительенъ. прибираешти въ разумско разсуждение.³⁾ та деиствуошти побудительенъ покретъ⁴⁾ се смешуватъ. со умовъ нашъ. та умовъ. дъеиствуваатъ. воразсуждение соединително овея! се вельитъ еднокупно. (мисльение. мисльенъе.)

5. Изразъ. емъ изражены! зашто ни служатъ! предреченихъ. — 1рво. (текнуванъе*) 2ро. (свестенъе) 3то. (дви-

1) Сърби намъ писуваатъ.

2) помърднуванъе. разнишуванъе. нашии. а вниманъе. сѣр. лъульанъе бъл.

3) остроумие.

4) движение.

*) досетуванъе. сѣр.

жение.) 4то. (дѣйствио.) 5то. (побужденіе.) 6то. (разсужденіе.) 7мо. (поемъ.) 8мо. (покретъ.) 9то. (видъ. ильи (слухъ) сви реченихъ. во разумовъ дѣйствиуваешти се соберуваеъ. та направуваме. (смысолъ. или решеніе.) та соустава. валаешти ѝозикѡвъ¹⁾ изразуваме. (именуваніе. или. гласенъ изразъ. ево ховея се вельитъ. (изразъ.) еденъ е. а (израженіи.) многу подобнихъ, именуваніи се.

6. (именуваніе.) емъ. (именуваніи.) зашто ни служатъ? именуваніе. бидуватъ отъ разльичнихъ. изразительнихъ. гласеви. да овея! го хообразуваме. со некои белези. нареченихъ (букви) та за това! реченихъ. букви. требатъ даги учиме та даги познаваме. на каквихъ видови въ погледъ нихенъ се скровени. и на каковъ льичностъ. и разльичностъ. ги познаваме.

А реченихъ букви со-ошто. ги учиме. и како можеме да ги опознаеме? за това. имаме книга. та во речену книгу. сви, букви, кои се потребни за писуванье. во сушту книгу. се, написани да, ние наинапредъ. учиме речену. книгу за да опознаеме. букви. а сушта книга која ни казуватъ како да учиме. букви. спроти нашински языкъ. се вельитъ (букварка. писачка.)

Глава II.

Оснофъ букваркииъ.

7. Букварка е. наука писачка. да овая ни казуватъ. букви. та со реченихъ букви. верно и подпълно писуваме наше мисльенье. та биди што да е. со букви писано. или. речъ. или, слово. или, зборъ. или смысолъ. што сме мисльилие. и написалие. за да изявиме наше мисльенье другему све се разбиратъ.

¹⁾ ѝозикъ. се вельитъ. ова въ уста. а зборуванье. разговоръ или, зборови. се вельатъ. языкъ славян.

Да букварка ни научуватъ. Како да писуваме. со букви! речови. и речовскихъ произведениы. токмо и под-пълно. за това требетъ; наинапредъ да се опознаеме. со реченихъ букви. та со нихъ да писуваме: речовскихъ изражениы. заради разбирање. меѓу собнихъ хотьениы. за това дека. —

Со право писачку букварку. се научуваме, писување. право писачкихъ. именуванпескихъ изражениы. за биди каковъ изразъ дани требетъ. да напишине. оту речена право-писачка букварка. ни казуватъ. за свекою букву на по-требно еи место даю слокуваме. тада изявине правопи-санъ. изразъ. ильи. речъ.

Да спроти ниже реченихъ букви. сльедуваешти. во букварку. кья научине. со кольку букви писуваме. свиехъ нашихъ изражаемихъ гласеви речовскихъ. аи за тугьо язическихъ речови ако дани требатъ. со нашихъ букви даси писуваме.

8. За правописачки язиченъ редъ. наинапредъ изучуваме правописачку — букварку¹⁾ та во овая упознаваме. Кольку. и какви, букви: иматъ. и на каквихъ лица. се образу-ваетъ. ильи уобразенихъ. ако гьедаме. а требетъ ли бук-виныхъ гласеви да научине. та спроти каковъ изразъ кога дани требетъ. за писување. онакво гласнихъ букви. и да писуваме. ако жельаеме. право писачки дьлжностъ. да извьршуваме. тада образуваме со правописаниемъ. правословию. а на противъ ако неисполнуваме предреченъ дьлжностъ. това се вельитъ. празно словие.

9. букварку¹⁾ право писачку. овая! ю, вельиме на две наречительнихъ имения. Пьрво име е. цьрквено-славянска букварка. а фторо име е. гражданскоправопи-сачка букварка²⁾ аи букви. на две засебинье ги имену-ваме. едни се. славянски букви, а други се гражданско славянскихъ.

¹⁾ наша славянска букварка. славянски се вельитъ кирилъица.

²⁾ се вельитъ речница нашински. а граматика гьрчки.

Да славянска букварка! учимею. за познавање личнихъ еі засебечкихъ. буквинскихъ 1во. образи. именскихъ видови¹⁾ а фторо гласо ударенскихъ звукови. но! славянска букварка скровна е со 44 славянскихъ букви. да сущтихъ славянскихъ букви. ниже разльично написанихъ образи засебечкихъ се! —

А. Б. В. Г. Д. е. Ж. З. З. і. Н. К. Л. М. Н. О.
П. Р. С. Т. У. Оу. Ф. Х. Ъ. Ц. Ч. Ш. Щ. Ъ. Ы.
Ь. Ъ. Ѓ. Ю. Ѧ. Ѓ. Д. О. И. Ъ. Ч. Ѡ. У.

10. Со предъ реченихъ букви! свиехъ. церковно-славянскихъ книги: написани се. и напечатани. та кои вноетъ. и ако ги познава. спроти буквинскихъ лица. и гласеви. гльдаешти. читае. и свиехъ разбирамъ. биди какви речови. ако да се написанихъ. та реченихъ гльдаешти. се управуваме. та читае. и познаваме. книжевно искусство! за све каквихъ дѣла. писачкихъ. и читательскихъ.

11. Не само за читанье. и писанье. со предъ реченихъ букви. своихъ дѣла вършиме. току ги употребувамъ. и за вършенѣ. славянско народнихъ. численскихъ. слагови. писуванье. да со реченихъ числа вършиме исправно своихъ дѣла. а за реченихъ броевскихъ слагови. имаме засебочко наречительна кьнига. да речена кьнига се велѣтъ. (слагница)²⁾ славянска.

12. Даво. слагница. се учиме. како требетъ. да писуваме численскихъ броеви. и кои букви. колькаво броевско число; притяжаваеъ. тасо сущтихъ букви (численници) писуваешти. сводиме³⁾ слоговскихъ) (ценительнихъ)⁴⁾ купови.*⁵⁾ собранискихъ. ильи, за вешти. ильи, за руба. ильи, за некая стока. кою цениме. спроти куповски вредность. пазарски. измегьу прекунци. ильи. за некои по-

¹⁾ буквинскихъ лица.

²⁾ рачуница сѣр. числителница бѣл.

³⁾ собрании. разноски. бѣл.

⁴⁾ сметки. бѣл.

⁵⁾ вредность. нашии.

хотнихъ разности. за свиехъ правиме сметки.¹⁾ По суш-
тихъ численскихъ. букви. ги дельиме на две наречитель-
нихъ (засебинѣ.) — I во. броевскихъ (численьници) а фторо
слаговскихъ цифри.

13. Но, за, броевскихъ численьници. заемаме! отъ
горе реченихъ. букви. во девети. членъ. а во трета ста-
тия у образенихъ. таги образуваме зачисленьници! као што
се ниже уобразенихъ. дасо суштихъ. суредуваме.²⁾ чис-
ленскихъ. броеви. току овие ни служатъ. најмного въ
церковноброевскихъ численьници. славянскихъ.

А за своденъе.³⁾ слагови. вештинскихъ оценениы.
писуваме. со. арапскихъ цифри. броевскихъ числа, аи,
сводовскихъ купови. а численьници као што се ниже ре-
ченихъ ги образуваме.

I Славянскихъ
численьници.

а.	аї.	л.	оу.
в.	вї.	м.	ф.
г.	гї.	н.	х.
д.	дї.	ѣ.	ѡ.
е.	еї.	о.	ѣ.
з.	зї.	п.	ц.
з.	зї.	ч.	
н.	нї.	р.	
іѠ	іѠї.	с.	
і.	к.	т.	

II. цифри арапскихъ
численьници.

1.	11.	30.	400.	5000.
2.	12.	40.	500.	6000.
3.	13.	50.	600.	7000.
4.	14.	60.	700.	8000.
5.	15.	70.	800.	9000.
6.	16.	80.	900.	10 000.
7.	17.	90.	1000.	100 000.
8.	18.	100.	2000.	500 000.
9.	19.	200.	3000.	1,000 000.
10.	20.	300.	4000.	10.000 000.

14. Черезъ, многустрочнихъ. земьоразстојанскихъ.
сношениы. со инонароднихъ, язичници. въ настоящте е.
время. а за сегашенъ книжевность. та дека ни. требать.
разльично—язическихъ численьници. и букви. да зноеме.

1) собравы. наш. сума. тур.

2) распоредуванъе.

3) за преслагуванъе.

затога. овде. суредуваме. и латинскихъ численици. дека во старо време. со реченихъ численици. и букви. сме се служиле. та и въ текуште е! время находиме ги. во старихъ споменици. све со римскихъ букви. аи со числа. написанихъ. а, латинскихъ численици! слѣдуюштитъ се. —

1.	11.	21.	31.	41.	51.
I.	XI.	XXI.	XXXI.	XCI.	CI.
II.	XII.	XXII.	XXXII.	XCII.	CII.
III.	XIII.	XXIII.	XXXIII.	XCIII.	CIII.
IV.	XIV.	XXIV.	XXXIV.	XCIV.	CIV.
V.	XV.	XXV.	XXXV.	XCv.	Cv.
VI.	XVI.	XXVI.	XXXVI.	XCVI.	CVI.
VII.	XVII.	XXVII.	XXXVII.	XCVII.	CVII.
VIII.	XVIII.	XXVIII.	XXXVIII.	XCVIII.	CVIII.
IX.	XIX.	XXIX.	XIC.	IC.	CIX.
X.	XX.	XXX.	XC.	C.	CX.

61.	71.	81.	91.	101.
CXI.	CXXI.	CXXXI.	XID.	DI.
CXII.	CXXII.	CXXXII.	XIID.	DII.
CXIII.	CXXIII.	CXXXIII.	XIIID.	DIII.
CXIV.	CXXIV.	CXXXIV.	XIVD.	DIV.
CXV.	CXXV.	CXXXV.	XVD.	DV.
CXVI.	CXXVI.	CXXXVI.	XVID.	DVI.
CXVII.	CXXVII.	CXXXVII.	XVIIID.	DVII.
CXVIII.	CXXVIII.	CXXXVIII.	XVIIIID.	DVIII.
CXIX.	CXXIX.	XID.	ID.	DIX.
CXX.	CXXX.	XD.	D.	DX.

1001.	100.	150
MI.	D.	DC.
IIIM.	DD.	DDC.
IIIM.	DDD.	DDDC.
IVM.	DDDD.	DDDDC.
VM.	L.	LC.
VIM.	LD.	LDC.
VIM.	LDD.	LDDC.
VIM.	LDDD.	LDDDC.
IXM.	DM.	LDDDDC.
XM.	M.	DM.

15. славянскихъ ; а и други свихъ язическихъ речови. и гласнихъ белъежки. за даги писуваме ; та за да изразуваме наше мисленѣ другому. на писано! суштихъ ги писуваме: со горе образенихъ четридесетъ и четири букви. да одъ горе реченихъ. букви! одземаме. ниже обрасенихъ десетъ букви.

S. Oу. Ъ. Ц. Ъ. Ш. Ъ. Ъ. Ф. V.

Та за реченихъ. десетъ букви. на место одземенихъ. заменуваме. со другихъ букви. та изявуваме гласнобуквинскихъ ударениы. та подъянуваме свихъ изражаемыхъ речовекихъ белъежки: со тридесетъ и петъ букви. слѣдъ уобразенихъ. —

*. А. Б. В. Г. Д. Е. Ё. Ж. З. Ї. И. К. Л. М. Н. О.
 П. Р. С. Т. У. Ф. Х. Ц. Ч. Ш. Ъ. Ы. Ь. Ъ.
 Ю. Я. Ц.) Д. IΘ

16. Со горе реченихъ тридесетъ и петъ букви. свекоі речовекі гласъ изявуваме. емъ. написуваме стрѣчь

¹⁾ речену букву. сѣрби аи руси ю писуваѣтъ. аи за нашъ язически изражаі. занекомъ. израженны речовекихъ. нъли. предметскихъ. потребна. затова види изредѣ. въ толкованиѣ неівино.

та стречуваме свекоі нашъ язически речъ. а и свиехъ другихъ ино язическихъ речови. да со горе реченихъ букви биди што да напишме спроти наше мисльенъе. и потребностьъ све се разбиратъ.

Току за класическихъ познаниы. горе реченихъ букви ги дельме разноименскихъ ниже образенихъ (засебинѣ)¹⁾ та со суштихъ правописачку букварку ухображение изявуваме. оту суштихъ ги лочиме; као што се слѣдъ реченихъ! не еднакво изявительнихъ изражениы. и, буквинскогласнихъ наречениы.

Иво. на 11. самогласнихъ букви.

Про. на 21 согласнихъ букви.

Што. на 3. полъгласнихъ букви.

17. самогласнихъ букви се овие. (а. е. е. и. о. у. ы. ѣ. ю. я. ж.) за това. дека! сами за себе гласъ имаеть. да спроти. како. кога дани требатъ за да пишме биди. каковъ речъ. даз. реченихъ. букви занихну потребность. ги писуваме. свекою. саму засебе. таги сложуваме. ильи напредъ. ильи востреде. ильи, задъ речъ. имаешти науъмъ со хобзиръ спроти биди какво мисльенъе. сме смисльилье. да изразиме. да спроти наше мисльенѣ. и реченихъ букви за коде коя требеть ги; написуваме.

Не само реченихъ самогласнихъ букви ги писуваме спроти предреченихъ. но свекою букву спроти потребность неизина. ю распоредуваме за на свое определъено место даю. сложиме. спроти каковъ дание. изражаі. зема эшти вохобзиръ на свиехъ букви. въ 16ти. членъ реченихъ та биди ако да требеть. самогласна. ильи, согласна. ильи полгласна. одъ реченихъ букви въ 16ти членъ као подкрепительи земаме. та свиехъ една по другу ги соредуваме. та написуваме пълнословенъ. (изражаі. ильи речъ.)

18. Согласнихъ букви ги вельиме ховие. (б. в. г. д. ж. ц. з. к. л. м. н. п. р. с. т. ф. х. ц. ч. ш. ѳ.) за това

¹⁾ категория. ы. гърчка речъ э.

дека! не можатъ сами ва себе да изиватъ пълнѣ¹⁾ гласъ безъ даже²⁾ даги придружиме со некоы другихъ буквы или, со самогласнихъ. ильи. со полъгласнихъ. тада на пишме пълнословенъ. изражаі. ильи речъ.

19. А полъгласнихъ буквы овие се (ъ. ъ. і) току и безъ реченихъ полъ гласнихъ. буквы неможеме да испълниме пълнословенъ изражаі. ако не ги примиме въ память. затова дека. со реченихъ буквы допълнуваме.) Правописание. и потпори. слоговско — израженискихъ допълненны.

Свекоі оснофъ стречовски. дека! ни служатъ. I. за потпоръ слоговски. Про. за преломъ речовскоизражениски. III. то. запоемъ пълносложноизражениски. таза това требеть даги имае въ память безъ заборавасть та спроти биди³⁾ каковъ стречъ изражениски. свекою букву коя коде ни требеть за потребно еі место правописачки да ю сложуваме.

Глава III.

Разлоки. и соредуванье буквы. И Гласоударениы, буквинскихъ слухови.

20. Предъ ухобразенихъ три разноименскихъ засебинье буквинскихъ разлоки. свиехъ реченихъ буквы. ги распоредуваме. за писуванье свекаквихъ речовскихъ гласеви.

Но! за речовскихъ гласеви писуванье. наінапредъ требеть; со свое мисльенье. сами со себе да ухобразиме. каковъ изражаі ни требеть да напишиме. ильи, речеме.

¹⁾ (български. пълнен.) (пунъ.) сър.

²⁾ (дурѣ) нашински. (доклье) съриски. (догдѣ) блъг.

³⁾ едн. блъг. будъ. сър.

и какво гласнихъ букви ни требатъ за наумногъ изра-
жения да сложиме. ильи. напишиме. та спроти смисла-
ногъ смисла. и потребнихъ букви да соредиме.

Но смисолъ. на две засебинѣ. га изявуваме, со една
засебина. на уста¹⁾ изразуваме, а со друга засебина. га
изявиме нашъ смисолъ; другему. написуваме га со букви.
та тоі. ильи, тая, ильи. това. ильи, тие. сушто разберу-
ваегъ. што сме му написале. као што и на уста ако
сме му. ильи. е, ильи. имъ казале. рекале, ильи. поро-
чале

А за таквихъ изявлениы, ильи, на уста ако збору-
ваме. ильи. на книга ако да писуваме. ние. наинапредъ
за свекоі потреби ни изражаі се смислуваме. за какво
хобразенъ гласъ ни требетъ да изявиме. да спроти. га
изразиме потребенъ ни гласъ се обратуваме со внимание
напредреченихъ. три равноименскихъ засебинѣ букви-
скихъ. та одъ реченихъ букви соредуваме, уште. мисле-
ешти. спроти смисленоні дѣло. ильи, предметъ га изяви-
ме. та биди на уста. изявувале, ильи, биди, со букви ако да
писуваме. аи. на уста ако да изявуваме, подобнимъ бук-
вимъ на гласно ударение со гласовъ, удираме, га из-
явиме наше мислене.

Току на уста ако да зборуваме. неразборитъ речъ
и до деветъ поти можеме даго пофторуваме даже даго
исправиме. но кога писуваме на книга требетъ одъ едножъ.
пълнословенъ смисолъ да напишиме. да затова рече-
нихъ разногласнихъ букви требетъ даги научиме точно.

А за изражение свекаквостроченъ гласъ. буквински.
предъ ухобразенихъ три равноименскихъ засебинѣ. бук-
винскихъ. разлоки. ги означуваме. на шесть различныхъ
гласоударенискихъ слухови. да суштихъ. гласеви. следу-
юштихъ се. (I.рви. яки.) (II.ри. тенки.) (III. подебели одъ

¹⁾ усмено. стрп.

спроти. редовнихъ.) (IV. меки.) (V. дъггихъ. провлъченыхъ.) (VI. кусухъ.)

21. Зада испълниме. гласоударениы. буквинскихъ слухови. оваквихъ пълно. и. право написанихъ. зада изјавиме другему пълнослушно разбирање. и за суштихъ учинуваме заемъ буквинскихъ. сохобзиръ спроти какво гласна. буква. дани требеть, ильи, одъ. самогласнихъ. ильи, одъ согласнихъ. ильи. одъ полгласнихъ. та една со другу ги сложуваме. та со суштихъ потребно звечљивъ гласъ изјавуваме.

Но речени потребно звечљивъ гласъ за дага напишиме. за това горе речени заемъ буквински. учинуваме, та реченихъ заименихъ букви. ги, писуваме. ильи, за поемање, ильи. за подпоръ. ильи, за преломъ. гласовскоударениски. разбирање. да оваквиювъ. га, вельиме. (изразъ, ильи, речъ.)

22. Писување. изразъ. ильи. речъ. пълнословенъ. спроти како дани требеть. за оваковъ реченихъ букви. ги заемаме. та ги придружуваме. спроти. кога, зашто, и, какво изражение сохобзиръ наинапредъ да напишиме! буквински гласъ. та потомъ со буквинскихъ гласеви. писуваме изразъ. ильи, речъ. пълнословенъ. та ако э. речени изразъ пълнословенъ оваковъ га вельиме правописанъ а работава ю вельиме. правописание.

Глава IV.

Составување буквинскихъ гласеви. и за нихъ тълкување.

23. За свекоі изразъ писување. Кога ни требеть да напишиме. тава таквихъ изражениы. ни требавасть разнострочнихъ буквинскихъ гласеви да. имаме а ние.

ако немаме такви гласнихъ букви. за исполненіе потреб-
ностъ буквиногласенъ изразъ. та за таковъ буквиногла-
сенъ израдъ. ако. дани потребетъ та некою букву. одъ
редовно гласногъ еі израза. ильи. да ю. поздебельиме.
ильи, даю; постенчиме да за таковъ потребенъ гласъ изя-
вуванье.

Приклаваме по одну букву понея та со сушто при-
приклаванье. направуваме потребнобуквинъ гласъ. да со
ниже речену попърву приложену букву спроти. горе ре-
ченихъ. ильи ю. (постенчуваме) ильи ю (поздебельуваме)
одъ редовни еі гласъ. ильи ю. (посмекнуваме) ильи ю
(посъячуваме.) даза реченихъ гласеви буквински со една
буква ги правиме. а речена буква со коя правиме пред-
реченихъ буквинскихъ гласеви. прилагателна ю. вельиме.
емъ овая ѿ. (ь) та со реченоприлагателну букву подиъла-
нуваме слѣдъ реченихъ петъ букви (л. н. г. к. і.)

24. I. овая (л) ако хоштеме даю стенчиме. та некоі
тенкогласенъ изразъ да напишиме. за таковъ речену при-
лагателну букву задъ овая (ль¹) ю приложуваме таю
правиме тенкогласну. као кога писуваме ильи аль, льелье,
льуть, вельа, ильи. льимонъ. льенгеръ, рафаиль, израиль.
льиченъ, льично, льичнихъ.)

25. II. овая (н) ако хоштеме. одъ неізицъ цельость.
даю поздебельиме. задъ овая (вь²) ю приложуваме, таю
поздебельуваме одъ първобитно еі, вельенье, тани служ-
итъ. за као, кога, писуваме, ильи вельиме. (конь, онья,
ньомъ. конье. пишенье. вельенье. казуванье. работанье.
мисльенье. виженье. виканье. седенье.

26. III. овая. (г.) ако хоштеме, даю смекнеме одъ
редовно еі. вельенье. задъ овая (гъ³) ю приложуваме, таю,

¹) сърби ю писуваеъ оваке (ль)

²) (н) сър.

³) (г) сър.

учинуваме мекогласну. та ни служатъ. ва као кога писуваме (гьерасимъ. гьеренъ. гьуро. гьурчинъ, гьургъа, гьоргъия, гьино. гьяконъ. гьемъ. гьякъ. гьемо. гьумрукъ. гьоа. гьувель. гьиди. гьяволъ.)

27. IV. овая. (к.¹) ако хоштеме даю сячиме. ильи. повдебельиме. одъ редовно еі, вельенъе, задъ овая (къ.) ю приложуваме. та ю. учинуваме яко гласну емъ ни служатъ. ва. као кога. писуваме. ильи, вельиме. (къа ходимъ, къа речемъ. къа видимъ, къа вельимъ, къа вардимъ. къа изльеземъ. кукъа. кукъи.

28. V. овая (і.²) буква тенко гласна е. та на преломъ. ако ние потребно зада превиеме. речъ. ва као кога писуваме (іо. іованъ, іовановііовъ. учениковиіовъ. ученичиниіовъ. петковиіовъ. ильи мойіовъ, твоііовъ. неговыіовъ.) а ва другихъ. израженискихъ преломльениы. оваке. као кога писуваме. (маіка. воіска. воівода. ильи коікоде. а ва кусо гласно окончание. ю. писуваме. ва као. (коі. моі. твоі. еі.) ильи, поіди. доіди. наіди. заіди. еіди хоіуі. дуваі. караі. некараі.

Глава V.

За соредуванъе. буквинскихъ потпори. и строчовскихъ слогови. аи притяжательства речовскихъ изражениы. три гласно буквинскихъ засебинъе.

29. За спроти како да ни требетъ. емисльени слогъ вада сложиме. и да наиниме. таке со хобзиръ. за спроти емисолъ. и потребнихъ букви. ва биди. коде. и како да ни

¹) сьрби ю писуваеъ оваке. (ѣ.) току русидеъ. 1832. льето писалъ славянску граматіку. та онъ рудидеъ. вместо сьрпски речену букву. оваке (ѣ) ю писалъ.

²) черезъ недостатакъ. славянску ову заменуваме со ховая (і)

требетъ. за да соредиме слогъ таквихъ букви. и писуваме да ако сви реченихъ. услови. ги исполнуваме. това севельитъ правописание.

Да все правописание. го суредуваме. на слогови. а сущтихъ слогови. ги, сложуваме. со букви. и со. само гласнихъ. и со, согласнихъ. и со, полгласнихъ. и со. затегльиво-гласнихъ. и со, кусогласнихъ, аи со. затегльиво извиено-гласнихъ. за да изъвиме потребенъ пълногласно речовски изражаі.

Да рченихъ. слогови севельатъ: (правописание,) а изражаи. право писанискихъ. се вельатъ (право, словие.)

Та за право писание, сложуванье. аи, за право словие исполнуванье. ниже рченихъ букви. ги писуваме. спроти како иза коде дани. требатъ. и на предъ. (за поемъ) изражениски. ипо първу букву. за (подпоръ) и за (согласеніе) буквинско. и за (слогъ) речовски. и за (преломъ) речовски. и за (провльечение) речовско. и за (чекорогласенъ) изражаі. речовски. и за (затегнатоизвиенъ.) гласъ. ильи-речь. аи за (одъ секъ) кусогласенъ. извъештаі изражениски. таза свиехъ предрченихъ исполнены. со следъ. ухобразенихъ букви свякое хотѣние. сложуваешги спроти потребахъ. исполнуваме. со право писание та отговоруваме право словию.

30. Буквинскихъ подпори се следуюштихъ.

а. (ъ. ъ.) за поемъ. и за подпоръ ни служатъ.

б. (е. і.) за преломъ. и кусогласие, аи. за самогласие.

в. (и. ъ.) запровльечение. и увеличение.

г. (т. п.) за чекорогласенъ изражаі.

д. (ж.) за затегнатоизвиенъ изражаі.

е. (ѳ.) за мекогласие. ю означуваме.

31. а. Овая (ъ.¹) буква ю. писуваме. 1-ро. за поемъ речовски. напредъ 2-ро. за подпоръ. полъ слоговски 3-то. за почиванье стредъ изражениско. 4-то. за дъ окончание речовско. ильи, именуваниско.

¹) сърби нигде нею писуваеъ

б. II. овая (ѣ.¹) буква ю писуваме 1-во. заокончательносклонителенъ плъскавъ походѣрленъ преломъ. 2-ро за плъскаво окончателно подпиранѣ. именуваниско-предметскихъ изражаы.

в. III. Овая (е.²) буква ю. писуваме 1-во за извештение, као само гласну. напредъ. 2-ро. ю писуваме на преломъ изражениски. замножественскихъ изьявлениы. 3-то. ю писуваме слѣдъ окончание. именованиско. тани. служитъ за уверение одѣтско.

г. IV. овая (і*) ю писуваме. 1-во. за преломъ востреде. 2-ро. за полгласенъ поемъ напредъ. 3-то. за кусогласенъ одсекъ. на окончание. види. во 28. членъ.

д. V. Овие. (и) букви. ги, писуваме. заувельчительно едно численъо окончателно ухображение. именуваниско.

е. VI. Овая (ы³) буква ю писуваме за окончателно многу численскихъ именуваныы предметскоименскихъ.

ж. VII. Овие. (т. п.) букви ги писуваме. за изражение. чекороударенискихъ гласоизьявлениы. и за приемъ. аи за запирање.

з. VIII. Овая (ж) буква ю. писуваме! заза тегнатоизвиено изражение. стречовско. гласне. и IX. овая (ѣ) за меко гласне. види вотридесетъ девети членъ вохосму статию.

Толкуванье за предреченихъ букви.

Распоредъ.

а I. овая (ъ)⁴ за поемъ речовски. кога ю писуваме напредъ. ни требетъ. као за. ѣскъ. ѣ—ѣ. ѣштъ. ѣкъ. ѣржитъ. ѣръ.

1) сѣрбию. заменувасть: соховис (je) руск оваке (je) ю пису.

2) сѣрби ю заменувасть соховие. (je)

3) сѣрби ю заменувасть соховие (и)

*) бугари праватъ преломъ соховая (й)

4) соховая (ъ) сѣрби никакъвъ подпоръ неписувасть.

II. за подпоръ. полъслоговски. види вотридесетъ и трети членъ во IV. статию.

III. За почиванье. стредъ и зражениско. као. потълкнатъ, полъсложенъ. полъгласенъ. подвързанъ. подълуденъ. помърднатъ. подъмладенъ.

IV. За потълпоръ. окончаниски. као. рекохъ, вельехъ¹⁾ седехъ. думахъ.²⁾ мисльехъ. зборувахъ. реченъ. вреденъ. слободенъ. шушльивъ. кривъ. речъ.

б. I. овая (ѣ)³⁾ заплъескавъ преломъ. као со гльеданѣмъ, со вельенѣмъ, со мисльенѣмъ, со седенѣмъ, со виканѣмъ⁴⁾ соходвѣтъ, извѣстно, извѣштавамъ. совѣстно.

II. За плъескаво окончательенъ потпоръ. као. подпиранѣ. траенѣ. седенѣ. виканѣ. даванѣ. веманѣ. ученѣ. пишенѣ. зноенѣ. розбиранѣ. запиранѣ. и во църковно нашинскихъ. книги. многу подобнихъ подпори иматъ.

в. I. овая (е) за извѣштение види вотридесетъ и пети членъ.

II. за преломъ изражениски. означуванѣ. многу вешти. ильи предмети. као. кога вельиме. ильи. писуваме. мольехъ. свиехъ. чуднихъ. речениехъ. свекоьехъ. твоьехъ. викаеть. имаеть. работаеть. свекоето.

III. за слъедъ окончание. чересъ. увѣрительенъ одвѣтъ. ильи. извѣштение. као. кога вельиме. овая е. овая е. овя е. тоі е, тамое. овде е. тука е. ильи, моі е. моя е. твоі е, овоговъ е, неговъ е. тоговъ е.

Г. I. овие (и) за возвишение едночисльено льице! као. вельичественіи. светльеишии. височественіи. преосвяштении. преподобнии. високоучении. премудрии. праведнии, почивиши, речении. бившии. льубезнии.

¹⁾ овиеимаетъ своихъ дѣйства! току на друго мѣсто кьаги уобразиме.

²⁾ (думахъ. ильи, мисльехъ.) некон. ва збурванѣ ивравуваеть но мисльенѣ е.

³⁾ сърби заменуваеть соховие (ie).

⁴⁾ овде иматъ разльика. нова суштихъ. воречницу кьа збурваме.

д. I. овая (ы¹) за окончаниы. многучисльенскихъ. именуваниы. као. писаниы. именуваниы. подражаниы. дѣ-
яниы. поклонениы. мисльениы.

е. I. овие (т.п.) чекороударенискихъ. гласо изявльениы
за приемъ, као. тирзо. тирзи. тирзе. тиртиршъ. тиртиршъ.

II. азазаниранѣ. тирчъ. ильи, тиртиршка, тиртиршки.

ж. I. овая (ж) затегнато-извиена буква. замошне. ре.
докъ изражаі ни требеть. само негде, негде! за некоі. стихъ
песнинъ. ю изявуваме. воховаквихъ подобнихъ стихови
као. I. нежалы. стано мори не ее плачи. нерони тие съжлзи.
кървави. II. нерони тие сълзи кѣжжрвави! потие імьелье
беельи образи.

А некоы ю писуваеть. за потпоръ. въместо овая (а)
некоы въместо овая (ъ) а некоы въ место овая. (я) за
това за полъитически сношениы нее дека наразногласие
се ухобразувать та сметуваме. речовско гласовски изражаы.

32. Отъ свекоя буква! самогласна. ако е написана
сама, за себе. ильи, ако е здружена. со согласнихъ. ильи,
со полъгласнихъ. ильи, со прилагательна. ильи со кусо-
гласна. ильи. биди каква гласна дае. буква, да со хо-
ваквихъ. као предъподобно реченихъ. букви. соредуваме
стречъ да овя стречъ га суредуваме. за да напишине име-
нувание речовско. ильи, (речъ) та свекоі речъ биди каковъ
дае, стреченъ овя га суредуваме. на четири. слоговско-
именуванискихъ засебинѣ.

а. I. едносложенъ слогъ речовеки.

б. II. двосложенъ. " " "

в. III. дългосложенъ " " "

г. IV. полъсложенъ " " "

33. Горе реченихъ засебинѣ слоговскихъ. именуваниы.
вовъ слъедуштихъ засебинѣ слоговскихъ ги познаваме.

I. ва. Засебина. едносложенъ речъ. заслъедуштихъ
изражениы. га вельиме. ясь. ти. е. су. си. ми. му. тоі.
пи. ри. ни. ха. не. со. се. ю. га. го. ги. ме. конъ. до.

¹) овая (ы) замножественскихъ числа ю приложуваме.

II. ра засебина. двосложенъ речъ. заслѣдуюштыхъ изражениы. га вельиме. льистъ, перо, книга. аеми. седи. вельи. пиши. пей. ясу. тися. моіе. мие. ние. муе. ее. есе. імъе. нисе. висе. мусе. миги. нйги. виги. имъги. еги. муги. речи. мини. овде. онде. туге. тука. тамо. вода. льепъ. ножъ. столъ. капа. соль. льуть. лудъ. босъ, голъ, студъ. гладъ. хльебъ.

III. засебина. дългосложенъ речъ. заслѣдуюштыхъ изражениы. га вельиме. премудрость, високопревосходителствоваюштыхъ. вѣчитопомянувавшему. високоученѣишихъ, земьюописавшихъ. недовольнопоспѣшаваюштыхъ. високопреосвященѣишимъ.

IV. та засебина. полъ сложенъ речъ. за слѣдуюштыхъ изражениы. га вельиме. као²⁾ въ. съ. къ. лъ. бъ. жъ. ба. дъ. гъ. зъ. во, въ. ль.

34. Полъ сложнихъ речови ги придружуваме. со другихъ подобно предреченихъ речовскихъ изражениы. та кога писуваме нешто. спротй. како да ни требеть. зада именуваме. ильи, едносложенъ. ильи. двосложенъ. ильи. дългосложенъ речъ. дава опознаванѣ горе реченихъ за себинѣ. да суштыхъ ги писуваме. за примѣри писачкихъ правйла. за одвѣтъ исполнуванѣ. правописаниско!

35. во. Пра. глава. а во 15-тй чльенъ. уобразенихъ 35. букви. разнообразнихъ, таво суштыхъ буквій. имае некои што ни служатъ. замегъусебечкихъ нашихъ соходвѣтствованиы. израженискихъ, гласеви испълнуванѣ. дава реченихъ гласеви испълнуванье. правописаниско. заемаме одъ горе реченихъ букви. зада исполниме правописаниско пълногласие.

Току реченихъ. буквій. дека се разногласнихъ. ана. льично образнихъ. ва това ги уобразуваме. свекоя какво гласие. иматъ и за какво употребльение ни служатъ. а реченихъ заіменихъ букви слѣдуюштыхъ се. емъ. за израденихъ примери ни служатъ.

²⁾ както, бъл.

а. I. вопросъ, II. за преиначуванъ. изразъ. III. неодобраванъ. IV. досетуванъ.

е. I. забрануванъ. II. стишуванъ.

е. I. извѣщение. II. уверение. III. обистинуванъ-вопросителя.

еі. I. одвѣтъ. неопределенъ. II. за предиятствие.

оі. I. одзифъ, навопросъ. II. овестуванъ.

о. I. позифъ. неопределенъ. II. унутство. определятельно.

не. I. одвѣтъ. занезноенъ.

Нее. I. одветъ, за празно. II. одбрануванъ. едно нещо.

Несе I. одвѣтъ заправни. II. одбрануванъ. многу. ильи, мнозина.

Несу. несме. I. одречуванъ. ильи. одбрануванъ.

Немоі. I. запрештение. за дѣло. предъвземено. ильи занамислъено.

Оре I. позифъ. заизявлѣние. непознатомъ. ильи. не познатимъ.

Моръ. I. пофторительенъ. извѣштаі II. желъаенъ. за въ будуще время.

Мори. I. позифъ. за женски полъ.

Море. I. позифъ. за свиехъ три родови.

Га. I. за можки, полъ. изявлѣние.

ю. I. за женски полъ изявлѣние.

Го. I. замалъ. оснофъ. изявлѣние.

Ги. I. за многу подобнихъ изявлѣние.

36. Горереченихъ бѹкви. во II-ру главу. аво 15-ти членъ. уобразенихъ. као. што се разноугльеднихъ. да сущтихъ свекоя притяжаватъ. своі засебечекъ. гласъ току заизразъ, речено буквински. кога ги, вельиме. една по друга. ильи. една. по една. да за суцо изречуванъ. уще вельеешти требеть да правиме, разльичнихъ гласно ударенискихъ изявлѣниы.

Току сущтихъ бѹкви. кога ги вельиме. свекою за себе. дельиме ги. напетъ. изразительнихъ разлоки. даже

даимъ изјавиме нивнихъ гласовскихъ¹ ударениы. да суштихъ гласовскихъ сасебинѣ. ниже реченихъ се.

I. Овие (а. е. е. и. о. у. љ.) кога ги велѣме. за да ги изразиме удираме одъ гърло согласофъ напредъ себе. учинуваме поемъ содушава. затова овие се велѣатъ душнихъ букви.

II. Овие. (б. в. г. д. ж. џ. з. к. л. м. н. п. р. с. т. ф. х. ц. ч. ш. ѿ.) кога: ги. велѣме. свое гласно ударение основуваме наднихъ. да таке. као. газеешти правиме буквинско звеченъ гласъ за да ги изразиме. за това се велѣатъ согласнихъ букви.

III. Овие. (ю. я.) Кога ги велѣме согласовъ за първу удираме. удоу. остро. а за фтору. удираме согласовъ. на горе. широко, да таке. съ първи изразъ. извѣштаваме! за другъ вѣштъ. асо фтори изразъ. извѣштаваме за себе да спроти първу. као кога велѣме. (ю гльеда. ювидохъ. ювидель. ювиделя. ювидело. ювидохме. ювидое. (ювиделье.) а спроти фтору. као кога велѣме. (я сумъ, я писувамъ, я писахъ, я пишехъ. я видохъ, я велѣхъ, я велѣмъ. я, я казувамъ, я работамъ, я гльедамъ.)

IV. Овая (ы) Когаю велѣме. гласовъ га затегнуваме тасо гърлово. кон внотра тѣргаме поемъ. као кога, блазиме яльи, вабиме овци. насольишта. та по неколку поти изразуваме. ы ы.

V. Овая (і) за таквихъ гласевн ю писуваме. спроти предреченихъ види въ 28. чльенъ. и во 13-ти за числьеници.

37. Свиехъ. предъ растълкуванихъ букви въ суреденихъ чльенови. и въ статиы. кога ги писуваме. биди во едносложенъ. ильи, во двосложенъ. ильи во дългосложенъ. речъ. ги познаваме льично! та спроти каковъ дани требетъ изразъ. биди за каковъ дае. сонихъ строыме речовскихъ стречови та изразуваме речови.

Но речови имаеть своихъ. зачалнихъ, и окончательнихъ склонениы. да востреде, ильи биди коде¹) на едно

¹) разльика нашивски. (Каде). кде бъл. куда. сър. кеде ульувс.

место во двосложенъ. или во дългосложенъ речъ, или изразъ. иматъ I.рво. преломъ II.ро гласно ударение.

Да за таквихъ. изражениы. I. биди дасе зачалнихъ II. биди дасе преломскихъ. III. биди да се окончательнихъ букви. суштихъ. слогови имаеть. гласовско ударение а другихъ слогови. буквинскихъ. биди со кольку букви ако да е сложенъ речъ. реченихъ букви! остануваеть. полгласнихъ та служатъ за подъкрепуванѣ. изражаі речовски. да таквихъ изражениы се. као кога. велѣме. писуваме. пѣме. прашама¹⁾ пиянъ. пеемъ. пеанъ, вѣрзанъ, одвѣрзанъ. пуштень. заутень.²⁾ виновать. виновникъ.³⁾ а за ударение къ зборуваме*) воречницу.

Глава VI.

Толкуванѣ. разльично буквинскихъ гласеви и, замененыы буквинскихъ. льица.

38. Предъ уобразенихъ букви. во глава V. а во 30ти. чльенъ. и во. 31рви. и во, 35.ти. и во 40.ти. чльенови распореденихъ. да рченихъ букви. имаеть своихъ еднакво льичнихъ образи. та суштихъ една на другу. бльиву еднаковъ видъ содржаваеть. а гласъ имъ е. разльично звельивъ. или нееднаковъ.

Да ватова дека рченихъ букви. имаеть своихъ засебечкихъ гласеви. тада неби писалье. или, збрувалье I. шушльиво. II. празнословски. III. неразборито. IV. тепаво. или. тупаво. заради познаванѣ. ги образуваме. Кой се еднольичнихъ букви. емъ какво. и коль-

¹⁾ питамо. сѣр. опитвама. бѣл.

²⁾ занесенъ. сѣр.

³⁾ Кабагетли. турс. кривъ. сѣр.

*) Ще приказувама, оротувама. бѣл. говорикъемо. сѣр.

каво. гласно ударение. свекоя буква пониже реченихъ.
букви. притяжавасть. но реченихъ букви. овие се: —

I. (Е. е.) II. (А. И.) III. (Ж. Ц.) IV. (Т. Ѡ).

39. Тълкуванѣ предъпослѣ реченихъ буквинскихъ гласеви. I. овая. (е.) мала е. ай, малъ гласъ иматъ. за као. кога писуваме. еі. е. ео. еденъ, една, едно, едни. вельимъ. нема. седа. бехъ. даваме. земаме чиниме. чините. виде. наздре. доіде. приде украде. даде. веде.

II. овая (е¹) спроти горну. двоіна вельичина иматъ. као кога писуваме (е) стъ. имае. работае. вельее. идее. ниес. моіе. твоіе. заштое. евелъа. ерековъ.

III. овая (А²) ю сложуваме за многу слогови речовскихъ. као кога писуваме я. я су. ябехъ. я велья. я рекохъ я гльедамъ, а за востреде. стояну. дамяну. трайне. Мияилъе. мильяно. а за окончание. даімя. натия. вемя. оставия. видохъ я. седнахъ я, дадохъ я. велья я. пиемъ я. вборувамъ я.

IV. овая. (И) споредъ послѣ речуну еднаковъ гласъ иматъ. но зачалне. а главна се вельитъ.

V. овия (ж.) завальанъ гласъ иматъ, та ни служатъ за као кога вельиме ильи писуваме. жена, жетва. жнеемъ. живъ. животъ. житель, желька, жизенъ, жила, можъ. женски.

VI. овая. (Ц³) иматъ едно звечльивъ. гласъ спроти предъпослѣречену. носамо похосторъ ее. тава као кога писуваме. Цамъ, Цамаданъ, Цубе, Цульия, хаџи, кьирхаџи, Цомъ, Цемъ, Цель, Цельо, Цельовица, Цельове, Цельовицо, Цельовице.

VII. овая. (т) тепавъ гласъ иматъ. а писуваме ю, и зачална, и востреде. и окончательна. као, зачална. I. та. тамо. така.) таткове. тус. тераі. тому. тебе. трайнь.

1) іе. сѣр.

2) іа. сѣр.

3) българе. правописание ю немасть. а руско иматъ.

тиранъ. търнъ. точка. II. востреде. сетне. ситенъ. ситно. ситнихъ. сестре. стреде. стреденъ. стреднихъ. стретенъ. стрикове. стрине. III. окончателна. речениѣотъ. речената. реченото, речените. вързаниѣотъ. вързаната. отъ. каменотъ. ридотъ. долотъ.

VIII. овая. (Ѡ) буква мошне потенѣкъ гласъ иматъ спроти овая (т) ноховая (Ѡ) за нашъ славянеки языкъ. само зачисленицу. ю писуваме. въместо. овая (9) иво општо церковно славянскихъ. наименованиы. као за. аѠанасисъ, Ѡюмась, меѠюдия.

ива тугъо народнихъ язици. а за наши. политически. сношениы, не ни требетъ.

40. Во глава. II. аво девети членъ. уобразенихъ 44. букви. аво 15-сти. членъ одъ земенихъ десетъ букви. та за место суштихъ букви. заменуваме со другихъ букви. но! ива реченихъ заменениы. заемаме отъ реченихъ букви во исти членъ подъ*)

Да спомнатихъ 10. букви во глава. Пра. аво 15ти членъ ги преносиме овде. та затова. ги образуваме. ва да изјавиме; нихнихъ замененици; а суштествителнихъ букви: овие се:

S. Оу. Ѡ. Ш. Ѣ. И. ѡ. Ѣ. Ѳ. в.

а'. замененици слѣдуюштихъ се.

- I. овая. (S) ю, заменуваме; соховая. (з)
- II. овая. (Оу) ю, заменуваме, соховая. (у)
- III. овая (Ѡ) ю. заменуваме, соховие (от)
- IV. овая (Ш) ю, заменуваме, соховие (шт)
- V. овая (Ѣ) ю, заменуваме, соховая. (о)
- VI. овая (И¹) ю, заменуваме, соховая (я)
- VII. овая (ѡ) ю, заменуваме, соховая ѡ)

*) соховая (ѡ) б'л. заменуваеъ.

VIII. овая (Ѣ) ю, заменуваме, соховие. (ке)

IX. овая (Ѵ) ю. заменуваме, соховие (пе)

X. овие. (V V̄) ги, заменуваме, I-ву соховая.
(в) 2-ру. соховая (и).

41. речъ, биди билъ дво сложенъ. ильи дългосло-
женъ! кога ги, вельиме обракьяме хобзиръ. та гльедаме!
спроти како дасе сложевихъ; со букви. даво свекоі
речъ мотриме, на свекою кукву. таги изразуваме: пълно-
гласно. поемаешти гласовъ га тераме повършки: даже
дага окончаме. но! вельеешти надъ еденъ слогъ правиме
гласно ударение.¹⁾ та на речени слогъ, гласовъ га по-
дигнуваме. као, кога, нешто сороки; да подигнуваме. на-
рокиве потежко: асо, умовъ, остѣливо. секьяваме!

Да таке ²⁾ и гласовъ га подигнуваме. изразуваешти
приеденъ слогъ речовски. а, наімного поти³⁾ кога пееме
песни. биди билъе народнихъ. ильи църковнихъ пьениы.
затова зборуваешти требеть да чиниме: на свекоі изразъ
заради красногласнихъ израженны. речовскогласовскихъ.
дасе. благоустнихъ. и омилъенихъ.⁴⁾

Та ако на реченихъ израженискихъ правила. невни-
маваме смотрительно. черезъ речено невнимание. изра-
зуваме противенъ изразъ. ильи, врипитъ, ильи, сурпетъ-
ильи, врековитъ.⁵⁾

¹⁾ подвикуванье. ильи, гласовско. подигнуванье.

²⁾ тоже рус. и бъл. такогьер. сьр.

³⁾ пати, нашии. пѣти. бъл. пута сьр.

⁴⁾ умилъятихъ. сьр.

⁵⁾ продързливъ. сьр.

Глава VII.

Вниманье содържаниы.

Прво. слововско. Про. зборовско. Што. смисловско. и каквихъ суредуваниы. имаеть и зашто коы ни служатъ, ива каквихъ предмети. ни требать.¹⁾

42. нашъ язически книжевностьъ, тольку е, многу богатъ соизражениы. та кога зборуваме. ильи, ако да пи-суваме! за некое изявльение. ильи, за предметъ. за да ухобразиме некому. тава подобнихъ ивявльениы, ильи, било науста. ильи, акодае, сописмо. засуштихъ требеть наинапредъ да се смисльиме. свекоі самъ со себе. за каковъ предметъ. (ми. ильи. ни. ти. ильи. ви. му. ильи. е. ильи. имъ.) требеть да ухобразиме. ильи науста! ильи биди било написано. за да изразиме! за това насмисльени изражаы! требеть наімногу свестностьъ да имаме вохоснову. смисльенни. изражаі спроти-язическо-наречительенъ предметъ даречеме.

Та сушто да изявиме. и да се разбиратъ за ошто. сме мисльилье, емъ изразилье. та ильи, било на уста. ильи, написано. затова требеть да паметуваме. на основани-смисолъ, а не да изразиме неоснованъ.

Глава VIII.

43. Толкуванье. I. (речь) II. (слово) III. (зборъ). IV (смисолъ.) I. речь е, изражение на уста! ильи, некое именувание написано. да за, речь. сме збурывалье. альга сло-жуваме со букви но! отъ речь. происходатъ, две язическихъ книги. оваке²⁾ ги вельиме.

¹⁾ дьело, слава, работа, нашинс. вешт. рус. ствар. сър.

²⁾ овака. нашински. теі. бѣл. овако. сър.

Една книга ю, вельме 1 речникъ.) а', другата книга ю, вельме. (речница) но! сушту книгу кою вельме. речникъ. овая иматъ. своихъ, язически-склонителнихъ. изявлениы. да! ако кровуваме новъ. ильи, ако да читаме готовъ речникъ. овая. кровенъ. ильи. се кровитъ. на четири обявлениы. именуванискихъ. таедно именување заеденъ предметъ. а друго именување за многу предметі ни казуватъ а! трето изявление! никазуватъ. као слъедъ — реченихъ образи да! речникъ еденъ е! а! речники многу се! а! речниковъ. речниконъ. речникотъ. за по еденъ наименување е! а! речникиве, речникине, речниките, за многу именуваниы се. да предпослъе реченихъ наименованиы се вельатъ место определятельнихъ изражениы. а! речничк, и, а, о, ихъ. свойства. род. се.

А! речница! е, книга язическа! да речница ни казуватъ. свиехъ язическихъ вглобови. та-ако желъаеме! да учиме язическо правословие, даза сушто правословие учење! горе речену речницу требетъ. да учиме. тада научиме чисто зборуванье. емъ правословско писуванье!

44. Речница. основана е! на четири засебинье именуванискихъ.

Да со! I.рви. оснофъ. именуваме! числьенско-родовско-своиство.

а со При: оснофъ. образуваме состояние: вельчинско наименување.

А со III.ти. оснофъ, изявуваме разногласиы именуванискихъ.

А со; IV.ти оснофъ. именуваме падежко наклонение.

I-во! числьенско-родовскихъ свойства! на две засебинье. ги! разльикуваме. да, една засебина, числьенска е! а! друга засебина родовска е!

Да! числьенска! (васебина) надве! числьенскихъ разльики. ги! образуваме. една. на число единственско! а друга на числа множественскихъ.

А! родовска засебина. на три! родовскихъ разльики! ги образуваме. една, разльика! на мужевски родъ. друга! разльика, на женски родъ. а! трета разльика, на стреденъ родъ, предметско—суштествителнихъ именувании.

Да така¹⁾ ильи, ако да вборуваме, ильи, ако да пишуваме, за некој предметъ. ильи, дьело. таза свекое именување! сами сосебе требетъ да чиниме внимание. уште именуваешти. да основуваме! потребно число²⁾ и потребенъ именуваниски родъ. да! спроти, биди, каковъ изразъ, именуваниско—предметски, да ни требетъ, сушто да изразиме; одложено, число, и родъ, именуваниски, да така, число, едно е! а числа, многу се! а! родъ еденъ е! а родови, многу се!

II. ро. оснофъ. вельчина! именуваниска! спроти како дани требетъ. таке, ию! основуваме, разльикуваешти: на шестъ. разльичии. вельчинско-именуванискихъ основательно-напредметско; именување. ильи. цело. ильи. мало, ильи, (гальено, кочено.) ильи, (неяко,³⁾ слабечкаво.) ильи, (погольемо отъ цело.) ильи, (гърдо,⁴⁾ грубо.)

А! подобно принадљежаштихъ предмети основаниы вельчинскихъ сльедуюштихъ се.

I. човекъ,	жена,	дете.	чис. еди. цело,	 се вельитъ
II. човечулье,	женче,	детульче.	мало.	
III. човече.	жениче.	детулье.	гальено.	
IV. човечинка.	женка.	детинка.	ветриво. ⁵⁾	
V. човечетина.	женетина.	дечкоанъ	погольемо.	
VI. човечиште.	жениште.	детиште.	гърдо ⁶⁾ .	

¹⁾ таке. нашинска. разльи. теі. бъл. тако. сър. понже. славян

²⁾ броі. сър. а нашински предлогъ е.

³⁾ недорастено. ветриво. льсноумно.

⁴⁾ ружно. сър.

⁵⁾ недорастено, ильи слабечкаво.

⁶⁾ аво ъзовиковъ. наш. и за страшно, и за несмастно.

люди,	жени,	деца	чис. мно. цели	се велѣтъ
човечульня.	женчиня.	детульня.	малѣ.	
човечиня.	женичиня,	дечиня,	кочени	
човечинки,	женки,	детинки,	ветриви.	
човечетинѣ,	женетинѣ,	дечкоани.	погольѣ.	
човечишта.	женишта.	дечишта.	гърди.	

III. Оснофъ разногласиы именуванискихъ. изражениы. да овие, ги. изявуваме. ильи мило, ильи, молъено, ильи милостиво! ильи, побудительно. ильи, запретительно, ильи, поругательно.

А! подобно принадлежаштихъ. оснофъ, разногласовскихъ изражениы, слѣдующтихъ се!

Число единственско.

I. човеченце,	женице.	детенце,
II. човекульѣ,	женольѣ,	детельѣ,
III. льельѣ човеке.	льельѣ жено.	льельѣ дете,
IV. еда човеке.	еда жено.	еда дете,
V. гъди никаквикъ,	гъди. никаквице,	гъди никаквичѣ,
VI. гъди шпот, а, е, о, у.	шпот, а, о, у,	шпотичѣ.

Числа множественскихъ.

людици,	женици,	дечиня,
льугъельѣ,	женильѣ,	децальѣ,
льельѣ льугъѣ,	льельѣ жени.	льельѣ дечиня,
еда гъульѣ,	еда жени,	еда деца,
гъди никаквики,	гъди. никаквици.	гъди, никаквичиня.
шпоти.	шпоти.	шпотичиня.

IV.то. оснофъ! падежкихъ наклонениы. ги основуваме, на две страни предельскихъ. да! —

I-рви. Предель се велѣтъ, падежко-именуваниски! да! именуваниски предель. ни! служатъ за свекакво предметско — на именуване. да именуваме. живи, и, мъртви, виднихъ. и невиднихъ. предмети ильи именуваниы.

П.ри. Предель се вельитъ, предметско-наречениски! да, наречениски предель, ни! служитъ, за свекакво предметско наречение, да познаваме. вакога, нешто! ако да сме смисльилъе, ильи, ако да сме виделье, тадасе сетиме! зана каковъ изравъ предметски. основуваешти даименуваме. принадлежашти. предметъ.

Да затова! сушто именување требетъ дага определяваме; завъ спроти кое наречение предметско принадлежитъ. тамо дага, определяваме. тана принадлежномъ, наречению дага именуваме. ане! задругъ, противенъ предметъ.

45. Наречениски предель иматъ седумъ нареченискихъ засебинъе. затова! ги. учиме ради именскихъ опозначниы и ва принадлежаштихъ определяениы. а! нареченискихъ имиња. слъедуюштихъ се.

наивозвишено! наречение е! суштествено.

I. наречение предметско! се вельитъ. засебечко.

II.	„	„	„	„	општо.
III.	„	„	„	„	укупно.
IV.	„	„	„	„	производно.
V.	„	„	„	„	ременско.
VI.	„	„	„	„	временско

А! подобно принадлежаштихъ. предмети нареченискихъ слъедуюштихъ се!

I-рво. За засебечкихъ. наречениы.

човекъ,	жена,	дете.	чис. един.
вардаръ,	бистрица,	поље,	„ „
солунъ,	кичава,	скопъе.	„ „
пельистеръ.	нича,	добропоље	„ „
лъуди,	жени,	деца,	чис. мно.
вардари,	бистрици,	пољиня.	„ „
солуни,	кичави,	скопиня	„ „
пельистеры,	ничы,	добриня.	„ „

II. ро. За општихъ наречениы.

іованъ,	кузманъ,	дамянъ,	чис. един. м. р.
іованка,	кумрия,	дамянка,	„ „ ж. р.
іованче,	кузе,	дамче,	„ „ стр. р.
іовановци,	кузмановци,	дамяновци,	чис. мно. м. р.
іованки,	кумриы,	дамянки,	„ „ ж. р.
іованчевци,	кузевци,	дамчевци,	„ „ стр. р.
ристанъ,	траянъ,	петаръ.	чис. един. м. р.
христина.	трепа.	петра.	„ „ ж. р.
христе,	траіче.	пеце,	„ „ стр. р.
ристановци,	траяновци,	петревци.	чис. мно.
христани,	трени,	петри.	„ „
христовци,	траічевци,	пецевци	„ „

III. то. За укупнихъ наречениы.

пишенъе, оранъе, работанъе, ученъе, слушанъе, арексуванъе. стадо, ульиште, ято, чис. еди. стада, ульишта, ята, чис. множ. купъ, грагоръ жито, слама; купови, грагори, жита, слами. чис. множ.

IV. то. За производнихъ наречениы.

човеченъ, човечна, човечно, човечнихъ.

вардарецъ,	бистричанецъ.	польянецъ.	м. р.
вардарка,	бистричанка.	польянка.	ж. р.
вардарче,	бистричанче.	польянче,	стр. р. чис. ед.
солунецъ,	кичевецъ,	скопянецъ.	м. р. чис. е.
солунка,	кичевка,	скопянка.	ж. р.
солунче,	кичевче,	скопянче.	стр. р.

іованица, кузманица, дамяница, ристаница, траяница, петревица. іованчевица, кузевица, дамчевица, ристевица. траічевица, пецевца.

46. А падежки предель. иматъ две! падежкихъ (за-себинье!) да за спроти како, кога! дани,²⁾ требатъ, насуш-тихъ (засебинье!) основуваме нашъ, смисоль. дасо хобзиръ паметуваещти. ги образуваме! зада исполниме право-словие!

Да ватова! ни требатъ. даги познаваме. каквихъ именувании, емъ наклонении падежкихъ се' а! падежко-за-себиньскихъ иминья. слъдуюштихъ се! —

Грва. васебина падежка! се вельитъ именуваниска! а! П.ра. васебина! се вельитъ предложителска. види, 5бсти чльенъ, подъ а! П-ра васе.

а! наименуваниска. засебина! ни служатъ за наиме-нувание свекаквихъ. предмети, но! и, реченихъ предмети. ги, дельиме! на две засебинье.

да! една засебина ни служатъ за наименование оду-шевеннихъ предмети. као подобно-слъедъ реченнихъ. — да одушевеннихъ предмети. слъедъ подобнихъ. се ве-льатъ!

Човекъ, људи. конь, и. волъ, ови.*) овц, а, и. каз, а, и, мув, а, и. пчел, а, њи. мрав, я, њ. вошк, а, и¹⁾ бълв, а, и.²⁾ църв, ецъ, ци.³⁾ пое, къ, ци. мачк, а, и.⁴⁾ меч, е, инья. исвякое дихание!

а! друга засебина! ни. служатъ за наименование. неодушевеннихъ предмети. да! неодушевеннихъ предмети, слъедъ подобнихъ, севельатъ. да овие ги, образуваме! наразно — основаниихъ. вельичинье! спроти, као штое, во. 44-ти чльен. П. подъ А! спомнато!

*) воо сър. а множ. чис. вола.

¹⁾ ушъ, сър.

²⁾ бува, сър.

³⁾ червь. бъл. цървь. сър.

⁴⁾ котка. бългър.

СПОМОШТЕСТВОВАТЕЛЪИ ЗА ПЕЧАТАНЪЕ. СЕЛО ГАЛЪИЧНИКЪ ДЕБОРСКА ОКОЛЪИНА.

Угринъ Циковъ. търг.	135	гр.
Спиро Танасковъ маѣсторъ столарски	22 ¹ / ₂	п
Тане Циковъ маѣсторъ челникъ	22 ¹ / ₂	п
Рафаиль Гъеор. янчески бакал.	22 ¹ / ₂	п
Глъ. Д. огненоски. в.	22 ¹ / ₂	п
Огненъ ефтимѣовъ лъепчески. мъекаръ	11 ¹ / ₄	п
Романъ Димовъ маѣ. отъ никъворово	22 ¹ / ₂	п
Михаиль. Стам. гъзароски. маѣ. виздаръ	22 ¹ / ₁	п
Томо Симеоновъ. тър. отъ гор. Тетово	11 ¹ / ₄	п
Яковъ Радевъ Мажоски отъ лаворополъе. ико- нописецъ	22 ¹ / ₂	п
Наумче Стефановъ. меян. отъ струа:	22 ¹ / ₂	п
Тасе Кърс. Самаржиески, хълебопродавецъ отъ струга	11 ¹ / ₄	п
Милошъ Дамяновъ. ролъески търг. отъ битуше деборска околъ.	22 ¹ / ₂	п
Моѣсо. Стефановъ сърбиноски. маѣ. копаничар. отъ битуше	11 ¹ / ₄	п
Никола Яковъ медароски. иконописецъ.	11 ¹ / ₄	п
Кузманъ. мак. фърчкоски. иконописецъ.	11 ¹ / ₄	п
Михаиль Гъурчиновъ. фърчкоски. иконописецъ	11 ¹ / ₄	п
Панайотъ Гъурчиновъ фърчкоски. иконописецъ	11 ¹ / ₂	п
Петаръ Тодоровъ фърчкоски воденичаръ.	20	п
Павлъе Калъески. сими. отъ. вранешнца. окру. Битолъски.	10 ¹ / ₂	п

Грешки печатнички.

11 Страна 15. члъе. 5. редъ. обрасенихъ. а! требеть.
образенихъ.

32 страна III стати. 9. редъ. милостиво а! требеть
жалъостиво.

32 страна 24. редъ. еда гъулье. рече. атре еда лъугъе.
овая книга. на три делови къязлъезеть. еднаква
вельчина. запоефтини книги на учениците. затова ни пре-
водъ, ани препечатуванъ не е дозволено. никому даже
и другихъ два дела да ги напечатаме. София радомирска
ульица. № 27. писачъ. с. р.